

Jaarverslag 2020

Prisma

'Veerkracht'

Vereniging Prisma

B Joseph Haydnlaan 2a

3533 AE Utrecht

E info@prismaweb.org

I www.prismaweb.org

KvK 11 04 96 36

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD	4
1 PRISMA ACADEMY	5
1.1 REGULIERE BEZINNING	5
1.2 SUMMERSCHOOL/INTERVISIEGROEPEN	5
1.3 TOEZICHTHOUDERS PROGRAMMA	5
2 LOBBY EN POSITIONERING: CHRISTELIJKE STEM OVER OS IN POLITIEK EN SAMENLEVING	7
3 CPOE - CHRISTELIJK PLATFORM OOST-EUROPA.....	13
4 EO-METTERDAAD.....	16
5 VERENIGING	17
5.1 DE ALGEMENE LEDENVERGADERING PRISMA	17
5.2 BESTUUR	17
5.3 LEDEN PRISMA.....	18
5.4 MENSEN EN MIDDELEN	19
5.5 TOELICHTING BIJ DE STAFINZET	19
6 JAARREKENING 2020.....	20
6.1 ALGEMENE TOELICHTING OP DE JAARREKENING.....	20
6.2 BALANS	21
6.3 STAAT VAN BATEN EN LASTEN.....	22
6.4 TOELICHTING OP DE BALANS.....	23
6.5 TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN.....	25
6.6 RESULTAATBESTEMMING.....	28
6.7 ONDERTEKENING	28
6.8 VERKLARING KASCONTROLECOMMISSIE.....	29
6.9 BEGROTING 2021	30
LIJST MET AFKORTINGEN	32

Voorwoord

Het jaar 2020 zullen velen van ons zich altijd blijven herinneren door de pandemie van het COVID-virus dat ons allen in beslag heeft genomen. Het was een onwerkelijke ervaring om nieuwe woorden als intelligente lockdown te leren. De impact is groot en wereldwijd. Onze leden hebben zich moeten verhouden tot de nieuwe werkelijkheid. De partners in de zuidelijke en oostelijke landen moesten zich er toe verhouden en hun werk vaak opnieuw organiseren. Spannende en enerverende tijd, waarbij ons geloof in God, die zich als Helper laat zien ons bemoedigde en troostte. Als verbindend woord voor het jaar 2020 hebben we *veerkracht* gekozen. Immers veerkracht moesten we tonen. De Bijbel inspireert ons daarbij en geeft houvast in deze tijd:

Kom naar Mij, jullie die vermoeid zijn en onder lasten gebukt gaan, dan zal Ik jullie rust geven. Neem Mijn juk op je en leer van Mij, want Ik ben zachtmoedig en nederig van hart. Dan zullen jullie werkelijk rust vinden, want Mijn juk is zacht en Mijn last is licht.

(Mattheüs 11:28-30, NBV)

Maar wie hoopt op de Heer krijgt nieuwe kracht. (Jesaja 40:31)

De impact van het virus heeft ook Prisma geraakt. Allerlei activiteiten moesten worden gecancelld of uitgesteld. In de loop van het jaar werden we steeds creatiever en inventiever met onze werkvormen: LRM ging online, de Algemene Ledenvergadering en verdiepingsbijeenkomsten met de toezichthouders werden online georganiseerd.

Het politieke klimaat in ons land is grillig, maar het geeft voldoende aanknopingspunten voor ons werkthema, de relevantie van religie in de ontwikkeling van mens en samenleving met de huidige regering en minister Kaag met een significante invloed op het beleid van het CDA en de ChristenUnie. De verkiezingen in maart 2021 zullen sterk worden beïnvloed door de omgang van het kabinet met het coronavirus, de uitslag en de kabinetsformatie zijn voor ons van groot belang. Na een groot aantal jaren van harde bezuinigingen op het gebied van internationale samenwerking kiest het huidige kabinet voor een voorzichtig herstel en het toekomstige kabinet is onzeker.

Ons eigen werk werd met plezier en enthousiasme vormgegeven. Wij bouwen aan de uitbouw van onze vereniging en we mochten in 2019 twee nieuwe leden in onze vereniging begroeten, te weten Open Doors en International Justice Mission (IJM). Per 1 juli 2020 is World Vision ook lid geworden. Wij hopen dat ze zich snel thuis zullen voelen. In december jl. hebben we een leden tevredenheid onderzoek gehouden. De resultaten zullen in de Algemene Ledenvergadering van april 2021 worden gedeeld, maar geven blijk van een vitale vereniging met ambities voor de toekomst. Een nieuwe loot aan onze boom is de ND-bijlage 't Verschil' die dit jaar tweemaal is verschenen met als thema's: christelijke organisaties maken het verschil en Sterke Vrouwen. Een mooi resultaat van gezamenlijke inspanningen. In maart 2021 zal het derde exemplaar het levenslicht zien, waarna we een tussenbalans gaan opmaken hoe we verder gaan.

De financiële resultaten van dit jaar geven een positief resultaat van €32.339 beter dan begroot (€5.900 negatief). Dit wordt veroorzaakt doordat een aantal activiteiten helaas geen doorgang vonden en er een aantal bezuinigingen werden gerealiseerd (o.a. huisvesting). Wij hadden ons ten doel gesteld in het beleidsplan om in drie jaar het break-even point te halen en we zijn dankbaar dat dit is gerealiseerd.

Wij zijn onze leden dankbaar voor het in ons gestelde vertrouwen om dit mooie werk te mogen verrichten, bovenal zijn wij onze Heer en Heiland Jezus Christus dankbaar dat wij dit werk mogen doen tot eer van Zijn Naam en tot opbouw van het Koninkrijk van God.

Namens het bestuur en directie,

Dion van Steensel, voorzitter

Haaije Feenstra, directeur

1 Prisma Academy

1.1 Reguliere bezinning

Er waren twee bezinningsbijeenkomsten gepland rondom de directeuren. In april hebben we gesproken met de speciaal gezant voor de godsdienstvrijheid Jos Douma over het thema geloofsvrijheid. De bijeenkomst met Pieter-Jaap Aalbersberg, de Nationaal Coördinator Terrorisme en Veiligheid, over crisismanagement ging op het laatste moment niet door in verband met een debat in de Tweede Kamer. Wij hopen in april 2021 over dit thema van gedachten te wisselen.

Extra ingelast waren de ontmoetingen in drie groepen van directeuren, door Prisma gefaciliteerd, over de impact van COVID-19 op hun organisatie.

Een toerustingsactiviteit rondom de promotie van Corné Rademaker, ex-medewerker van Woord en Daad en Prisma en een van zijn promotors Prof. Dr. Stephen Plant van de University of Cambridge werd een digitale ontmoeting.

1.2 Summerschool/Intervisiegroepen

Veel voorbereidingen waren al gedaan, maar in verband met corona hebben we deze week moeten cancelen. In 2021 hopen we een nieuw programma neer te zetten met en zonder fysieke aanwezigheid.

Dit jaar hebben we gewerkt met drie intervisiegroepen: één groep bestaande uit zes directeuren, een groep met vier MT-leden en een groep van vijf High Young potentials. Iedere groep is ongeveer vijf keer bij elkaar gekomen.

Quote van Gerben Heldoorn, directeur van Kom over en Help: In 2020 heb ik voor het eerst meegedaan in een intervisiegroep van directeuren, georganiseerd door Prisma. Het waren hoogtepunten! Het is goed en leerzaam om in alle vertrouwelijkheid cases te kunnen bespreken. Je herkent zaken in het eigen werk, je bevraagt elkaar kritisch en je probeert elkaar verder te helpen. Het mooiste vind ik dat niet alleen de casusinbrenger leert, maar je leert ook veel van elkaars vragen en inbreng. Het is ook heel fijn dat je zaken over het werk kan bespreken met mensen die niet direct betrokken zijn bij je eigen organisatie. Dat geeft verdieping in de gesprekken en je leert van elkaars frisse blik. Ik zou iedereen, die bereid is zich kwetsbaar op te stellen, aanraden om in zo'n groep te participeren.

1.3 Toezichthouders programma

Een nieuwe loot aan de Prisma-boom is het programma voor toezichthouders. Er was meteen veel belangstelling vanuit de leden om hieraan deel te nemen. Voor de eerste ontmoeting over identiteit hebben we twee bijzonder interessante sprekers gehad: mevrouw Greet Prins, onder andere lid van de Eerste kamer en voorzitter Raad van Toezicht van KRO/NCRV en Prof. Dr. Muel Kaptein, onder andere lid van de Raad van Toezicht van de Protestantse Theologische Universiteit. In een volgende bijeenkomst hebben we gewerkt aan een nadere kennismaking met de strategische issues bij Dorcas na een inleiding van de voorzitter van de raad van bestuur en voorzitter van de Raad van Toezicht. Daarna heeft Bart Romijn, directeur van Partos, gesproken over de toekomst van ontwikkelings samenwerking. Haaije Feenstra heeft als co-referent gereflecteerd over de toekomst van christelijke organisaties in dit veld.

Dit jaar hebben we uiteindelijk, na eerder uitstel in juni door COVID, een digitale ontmoeting gedaan met een presentatie van het werk van ZOA door Chris Lukkien, voorzitter RvB, en een reflectie van de voorzitter van de Raad van Toezicht ZOA, Harry Paul over tien jaar ZOA.

Professor Roel Kuiper, voorzitter Raad van Bestuur Theologische Universiteit Kampen, sprak over zijn nieuwe boek: de wereld liefhebben. Er ontstond een indringend gesprek over de betekenis van onze organisaties en haar theologische dimensies.

2 Lobby en Positionering: Christelijke stem over OS in politiek en samenleving

In lijn met het strategisch plan heeft Prisma haar lobby rond de gekozen focus - het pleiten voor het belang van religie, religieuze leiders en *faith-based* organisaties (FBO's) voor duurzame ontwikkeling voortgezet en uitgebouwd. Het thema is ook in het achterliggende jaar relevant gebleken. De COVID-19 crisis heeft hier een bevestigende streep onder gezet. In diverse verbanden hebben wij de meerwaarde van samenwerking met religieuze actoren en *faith-based* organisaties succesvol onder de aandacht gebracht. Het was ook op het gebied van lobby en *advocacy* een uitdagend jaar. Prisma heeft desondanks veerkracht getoond en bouwstenen aangeleverd voor een dialoog over het belang van religie in de OS-sector én een duidelijk christelijk geluid laten horen in politiek en samenleving.

Joël Voordewind, Tweede Kamerlid voor de ChristenUnie:
"Prisma is voor mij een nuttig netwerk waar de krachten worden gebundeld van de christelijke hulporganisaties zodat er één duidelijke stem te horen is over ontwikkelingsamenwerking en met name de rol van religie daarbij."

2.1 Ondersteuning en praktijkonderzoek

In 2020 heeft Prisma zich actief ingezet op het versterken van haar lobby én het in beeld brengen van het werk van lid-organisaties. Dit deden we onder andere door het delen van praktijkvoorbeelden met relevante stakeholders, bijvoorbeeld in de richting van ambtenaren en politici waar het ging over de toegevoegde waarde van samenwerken met *faith-based* actoren. In nagenoeg alle Prisma-uitingen zoals artikelen en position papers werden casussen gebruikt van leden ter onderbouwing van de (lobby)boodschap. Daarnaast heeft Prisma binnen de *Civic Engagement Alliance* (CEA) onderzoek laten uitvoeren naar de rol van religieuze actoren in de aanpak van COVID-19. De onderzoeksuitkomsten zijn tijdens een digitaal kennisevenement gepresenteerd aan Jos Douma, speciaal gezant voor religie en levensovertuiging. Daarnaast hebben wij binnen CEA ook gewerkt aan een publicatie over religieus leiderschap. Verschillende partners van Prismaleden zijn geïnterviewd.

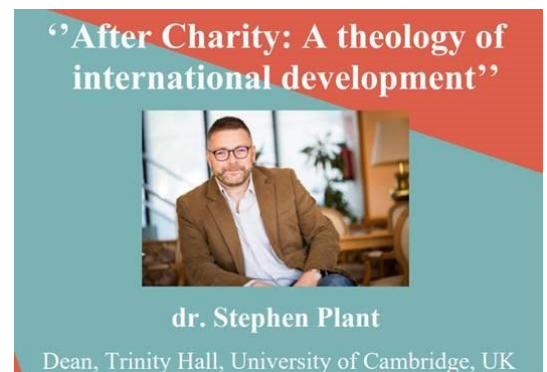
In 2020 was er opnieuw meer lobbycapaciteit beschikbaar vanwege de inzet van een junior lobbyist. Verschillende leden hebben hier actief gebruik van gemaakt. Prisma heeft hen ondersteund bij het ontwikkelen en uitvoeren van een organisatie specifieke lobbystrategie of inhoudelijk geadviseerd bij individuele lobbyvragen. Ook is er in het achterliggende jaar gewerkt aan de bundeling van krachten waar het ging om het verder brengen van sector-brede lobbyboodschappen. Te denken valt aan de oproep tot internationale solidariteit – naar aanleiding van het AIV-advies – in de bestrijding en aanpak van de coronacrisis, die mede ondersteund werd door een groot aantal Prismaleden. Daarnaast waren eigen lobbyactiviteiten ook succesvol. Zo heeft Prisma contact gezocht met het de Adviesraad Internationale Vraagstukken (AIV) om het belang van samenwerking met religieuze actoren in de aanpak van COVID-19 te benadrukken. Het was bemoedigend om te zien dat in het gepubliceerde AIV-advies deze aanbeveling ook daadwerkelijk is overgenomen. Het is zaak dat Prisma deze lobby ook in de komende jaren weet voort te zetten en uit te breiden.

2.2 Bewustwording en kennisbevordering

Bewustwording en kennisbevordering is blijvend noodzakelijk om het belang van religie voor duurzame ontwikkeling op een goede manier mee te nemen bij programma- en beleidsontwikkeling. Prisma heeft in het afgelopen jaar verschillende activiteiten ondernomen om hier een impuls aan te geven. Te denken valt aan het onderhouden van contacten met universiteiten en hogescholen.

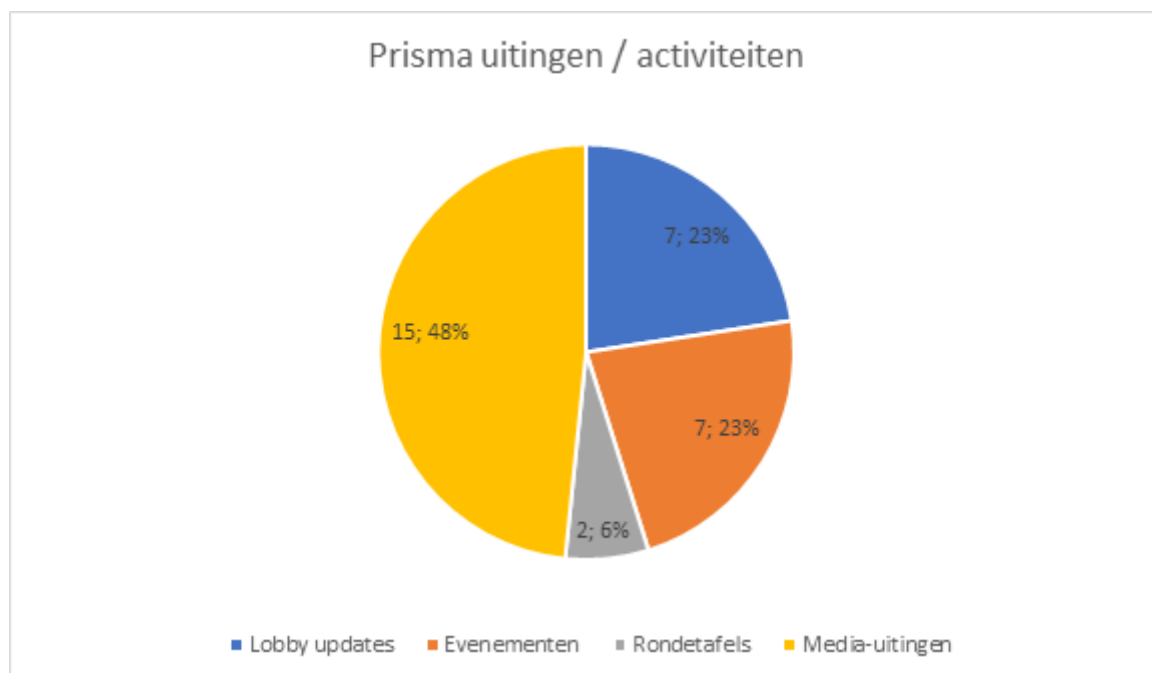
Prisma heeft onder andere samengewerkt met het *Amsterdam Centre for Religion & Sustainable Development*: als lid van de stuurgroep van het kennisplatform ‘religie en duurzame ontwikkeling’, bij de invulling van de cursus *religion and sustainable development* én door het leveren van inhoudelijke input op *white papers*. Ook zijn er contacten gelegd met de Christelijke Hogeschool in Ede in het kader van de bijeenkomst met dr. Stephen Plant, die voor Prismaleden en anders geïnteresseerden een lezing gaf over “After Charity: A theology of international development”.

Dr. Stephen Plant, University of Cambridge:
“I enjoyed it – and am only sorry that it wasn’t possible to come over and meet people face to face. Thank you for all you did to facilitate the event.”

Prisma heeft in 2020 verschillende *round tables* geïnitieerd of hier actief aan bijgedragen, bijvoorbeeld over de impact van COVID-19 op het maatschappelijk middenveld in samenwerking met ICCO, Kerk in Actie, Free Press Unlimited, Cordaid, Hivos en PAX waar verschillende Kamerleden bij aanwezig waren. Het is goed om te merken dat er in ruime mate interesse is voor ons lobby thema en dat onze punten ook werden meegenomen tijdens relevante (nota)overleggen. Uiteindelijk moeten dergelijke bijeenkomsten en het investeren in contacten ertoe leiden dat het belang van religie voor duurzame ontwikkeling steeds meer wordt onderkend en verankerd in beleid.

Vanwege de situatie omtrent het coronavirus heeft Prisma het afgelopen jaar helaas moeten besluiten om de SummerSchool niet door te laten gaan. Wel is besloten om de Prisma Summer School in 2021 hoe dan ook doorgang te verlenen. We zetten in op een hybride vorm, waarin het mogelijk is om zowel fysiek als online deel te nemen aan het programma.

2.3 Visie, positionering en draagvlak

Prisma heeft zich actief ingezet voor uitbreiding van het draagvlak voor het belang van religie voor duurzame ontwikkeling, zowel in de politiek, op de ministeries, als ook in andere contacten en verbanden.

Een van de hoogtepunten was de bijdrage van Jos Douma tijdens de Prisma bezinningsbijeenkomst. Hij sprak over het Nederlandse buitenlandbeleid en religie. Het was voor leden een mooie gelegenheid om inzicht te krijgen in zijn mandaat, maar ook om het werk van Prisma én haar leden onder de aandacht te brengen. In het achterliggende jaar is er een korte lijn ontstaan tussen Prisma en de Directie Multilaterale Instellingen en Mensenrechten. Ter illustratie: verschillende praktijkvoorbeelden van onze leden zijn meegenomen in de *quick scan* naar de verslechterde positie van religieuze minderheden als gevolg van COVID-19. Ook participeert Prisma sindsdien in het Breed Overleg Godsdienst (BZ) en vindt er regelmatig uitwisseling plaats.

Het jaar 2020 kenmerkte zich ook als een jaar met veel positioneringsactiviteiten in aanloop naar de verkiezingen. Prisma schreef in samenwerking met haar leden een *position paper* waarin het lobbythema van Prisma onder de aandacht is gebracht, evenals speerpunten van haar leden. In het achterliggende jaar zijn verschillende constructieve gesprekken gevoerd met Kamerleden, Senatoren, ambtenaren en wetenschappelijke instituten van christelijke partijen. Daarnaast dragen wij actief bij aan de verkiezingslobby vanuit Partos – in het bijzonder in de richting van CDA, CU en SGP.

Jacob van der Duijn Schouten, politiek adviseur bij Woord & Daad:

“Het is prettig samenwerken met de collega’s van Prisma. De vaak geciteerde zin ‘Alleen ga je sneller, samen kom je verder’ geldt op vele vlakken, maar zeker op het gebied van lobby. Prisma en Woord en Daad versterken elkaar omdat we beiden een duidelijke focus hebben. Het is mooi om te zien hoe soepel de samenwerking verloopt wanneer we gezamenlijk projecten oppakken. Tevens pakt Prisma door op onderwerpen die niet de core business zijn van Woord en Daad, maar wel heel belangrijk zijn voor de sector.”

Om draagvlak te creëren voor het lobbythema van Prisma en een christelijke stem in de OS-sector te laten horen heeft Prisma veel gepubliceerd. Onze doelstelling van drie à vier keer per jaar hebben wij ruimschoots overschreden. In 2020 hebben wij meer dan 15 (opiniërende) artikelen geplaatst. Daarnaast hebben wij in samenwerking met de C7¹ een programma ontwikkeld voor een CDA-congres over ontwikkelingsamenwerking. Prisma zou in samenwerking met leden een workshop verzorgen over het belang van religie en samenwerken met religieuze actoren voor duurzame ontwikkeling. Dit congres – met als *key note speaker* minister Kaag – moest vanwege de coronapandemie worden verplaatst naar september 2021. Wel is er een inhoudelijk en constructief gesprek gevoerd tussen het CDA-bestuur en directeurs van de C7.

2.4 Religieus analfabetisme

In het achterliggende jaar heeft Prisma zich ingezet om meer aandacht te vragen voor het belang van religieuze geletterdheid. Uit een eerder verschenen interne nota van Buitenlandse Zaken (BZ) bleek dat een groot deel van de Nederlandse ambtenaren en diplomaten een seculiere vooringenomenheid en een gebrek aan religieuze geletterdheid heeft. Realiserend dat de meerderheid van de wereldbevolking zichzelf aanhanger noemt van een religie en het aantal gelovigen in de wereld blijft toenemen, is dat een onwenselijke ontwikkeling. Prisma heeft dit op

verschillende manieren aangekaart: via het *Amsterdam Centre for Religion & Sustainable Development* (VU) – dat onder andere diplomaten schoolt, door het initiëren van een uitwisselings sessie tussen Jos Douma (BZ) en het platform *Resilience*, die een tool ontwikkelen om onderzoeken op het gebied van religie op een handzame manier te ontsluiten, zodat het ook bruikbaar wordt voor kennisbevordering. Daarnaast heeft Prisma in samenwerking met de *Civic Engagement Alliance* een kennisevenement georganiseerd dat gericht was op het vergroten van religieuze geletterdheid, onder andere op het ministerie van Buitenlandse Zaken. In totaal hebben ruim 70 mensen uit binnen- en buitenland deelgenomen aan deze sessie. Het kennisevenement was toegespitst op de krimpende ruimte voor het maatschappelijk middenveld, dat door de coronapandemie wereldwijd onder druk staat. Tijdens het evenement zijn verschillende voorbeelden uitgelicht van religieuze lokale actoren die ondanks de huidige omstandigheden in staat zijn om ruimte binnen het maatschappelijk middenveld in te nemen. Ook de rol die religieuze actoren hierin spelen is tijdens het evenement uitvoerig behandeld.

Het is goed om te bemerken dat er steeds meer aandacht komt voor het belang van samenwerken met lokale maatschappelijke actoren zoals kerken en religieuze leiders. Zij bereiken immers vaak de haarvaten van een samenleving. Echter zijn we er nog niet. Het belang van religie voor duurzame ontwikkeling in haar volle breedte en het bevorderen van religieuze geletterdheid moet dieper worden verankerd in beleid. Ook zou er meer kennis en expertise van NGO's (Prismaleden) benut kunnen worden om ervoor te zorgen dat de belangrijke rol die religie speelt – in positieve en negatieve zin – wordt onderkend. Prisma zal zich hier ook in 2021 actief voor blijven inzetten.

2.5 Synergie – intern en extern

Intern

Prisma heeft het afgelopen jaar twee keer een informeel overleg georganiseerd tussen de lobbyisten van de verschillende Prismaleden. Deze informele bijeenkomsten worden positief ontvangen en dragen bij aan het uitwisselen van kennis en ervaringen, het kunnen afstemmen van lobbytrajecten en wederzijds leren. Er is een Prisma lobbyisten appgroep aangemaakt waardoor het onderlinge contact wordt versterkt en er indien nodig snel met elkaar kan worden geschakeld. Verder heeft Prisma in het afgelopen jaar zeven keer een lobbyupdate aan haar leden verstuurd waarin zij op de hoogte zijn gebracht van lopende (lobby)activiteiten. Deze update zorgt ervoor dat lidorganisaties betrokken zijn bij het werk van Prisma en hierover kunnen communiceren. Daarnaast hopen we dat de lobbyupdate leden ook uitnodigt om vragen te stellen en indien nodig aansluiting te zoeken bij bepaalde activiteiten om een christelijk geluid te laten horen in de OS-sector. De lobby update wordt zeer positief ontvangen en het aantal ontvangers neemt gestaag toe. De geplande najaarsbijeenkomst voor communicatiemedewerkers en fondsenwerfers hebben we in overleg verschoven naar het voorjaar van 2021. Het doel van deze bijeenkomsten is inspiratie, netwerken en wederzijds leren. In verband met de maatregelen was het niet mogelijk om fysiek bij elkaar te komen, terwijl mensen uitspraken die behoefte bij een dergelijke meeting wel te hebben.

Extern

Prisma heeft het afgelopen jaar deelgenomen aan de stuurgroep van het kennisplatform Religie/SDG (initiatief VU). Met onze deelname aan de stuurgroep hebben we actief meegepraat over de toekomstplannen van dit platform. Prisma investeert in dit platform omdat we geloven dat dit platform bijdraagt aan het agenderen – benaderd vanuit verschillende invalshoeken – van het belang van religie op de politieke agenda. Het is belangrijk dat dit door steeds meer partijen wordt onderkend en erkend. Echter heeft dit platform in de komende tijd wel een extra *boost* nodig om meer effectief te zijn en het thema niet alleen vanuit wetenschappelijk perspectief te benaderen. Begin 2020 heeft Prisma, in samenwerking met Tearfund en Mensen met een Missie, een kennissessie verzorgd op het hoofdkantoor van Wo=Men in Den Haag over de rol van religie bij het tegengaan van genderongelijkheid. We spraken met elkaar over kansen en de uitdagingen

die het samenwerken met *faith-based actors* met zich meebrengt. De inhoud van de bijeenkomst is erg goed ontvangen door de deelnemers. De intentie voor een vervolgbijeenkomst is uitgesproken. Prisma heeft in 2020 geparticipeerd in lobbynetwerken zoals Partos, Wo=Men en WCC-EAA. Via deze platforms brengen wij onze speerpunten en die van onze leden over het voetlicht. Resultaat is dat er een christelijke stem klinkt in de OS-sector en het belang van religie en samenwerking met FBO's onder de aandacht van collega's gebracht wordt en als thema op de brede lobbyagenda blijft.

Strategische partnerschappen

Prisma heeft in het afgelopen jaar deelgenomen aan het lobbyteam NL/Internationaal van de *Civic Engagement Alliance*. Dit betrof het laatste jaar van deelname, aangezien een nieuwe aanvraag binnen *Power of Voices* niet is gehonoreerd. Verder is Prisma betrokken geweest bij het initiëren van een Strategisch Partnerschap tussen verschillende leden. Er zijn meerdere bijeenkomsten geweest waarin is toegewerkt naar het vormen van coalitie. Uiteindelijk moesten we constateren dat er onvoldoende draagvlak was om te komen tot een succesvolle aanvraag. Desalniettemin hebben zeven van onze leden een succesvolle aanvraag ingediend. Een prachtig resultaat.

Extra activiteiten

Prisma heeft in het achterliggende jaar buiten het jaarplan om nog een aantal activiteiten ondernomen, die het waard zijn om te vermelden in het jaarplan. Een hoogtepunt is de samenwerking tussen het Nederlands Dagblad, Prisma en een groot deel van haar leden. In 2020 zijn twee prachtige bijlagen verschenen: (1) christelijke organisaties maken het verschil en (2) sterke vrouwen. De uitkomsten van de evaluatie van beide bijlagen was positief. We hopen deze samenwerking ook in de voorliggende jaar te continueren om in gezamenlijkheid het waardevolle en noodzakelijke werk van onze leden bij de ND-lezers onder de aandacht te brengen.

Klaas Harink, Managing Director Verre Naasten (bestuurslid Prisma):
"Top die samenwerking van Prisma-leden met betrekking tot de ND-bijlage! Belangrijk om aan onze ondersteuners iets terug te geven van ons werk, ervaringen en impressies. Open vensters naar de wijde wereld geven ons brandstof om dankbaar te zijn en vanuit die dankbaarheid solidair te zijn met mensen wereldwijd in kwetsbare situaties."

Daarnaast heeft Prisma in het achterliggende jaar op verzoek van leden bijgedragen aan specifiekere lobby-onderwerpen. Te denken valt aan de ontwikkelingen omtrent het Wetsvoorstel strafbaarstelling verblijf in terroristisch gebied, die veelvuldig op de agenda van de Eerste Kamer stond. Ook hebben we bijgedragen aan het opstellen van Kamervragen met betrekking tot de situatie in Tigray (Ethiopië) én zijn we via onze leden zijdelings betrokken bij de lobby omtrent COVID-19 vaccinaties in ontwikkelingslanden.

2.6 Lessons learned en toekomstplannen

Reflecterend op het achterliggende jaar kunnen we constateren dat we als Prisma gezien de omstandigheden veerkracht hebben getoond. Het overgrote deel van de geplande lobby en *advocacy* activiteiten hebben doorgang kunnen vinden - al was het soms in een andere vorm en setting dan gepland. Het was mooi om te bemerken dat de contacten en lijntjes in de richting van Den Haag goed zijn, waardoor we ons lobbywerk effectief hebben kunnen uitvoeren-deze zelfs hebben kunnen uitbouwen. Echter hebben we een aantal activiteiten moeten doorschuiven naar 2021 - vanwege de corona-omstandigheden of de doelstelling van de bijeenkomst. De les die wij hieruit hebben getrokken is dat de activiteiten die voor het nieuwe jaar op de planning staan meer flexibel zijn ingestoken, waardoor we eenvoudiger kunnen schakelen tussen fysiek en digitaal of een combinatie daarvan. Wat betreft het lobbywerk: het komende jaar staat in het teken van de verkiezingen. Prisma zal zich namens haar leden hard maken om het lobbythema (nog) meer verankerd te krijgen in beleid. Ook zullen we investeren in contacten met nieuwe Kamerleden en het belang van religie en samenwerken met religieuze actoren actief onder de aandacht te brengen. We zullen onze leden hierin actief betrekken. Ook zetten wij ons blijvend in om de belangen van onze leden zo goed mogelijk over het voetlicht te brengen.

3 CPOE - Christelijk Platform Oost-Europa

COVID-19 en impact op het CPOE

Aanvankelijk leek COVID 19 een streep te zetten door de activiteiten die het CPOE aan het voorbereiden was in het eerste kwartaal van 2020. Het was een teleurstelling dat de deelnemersbijeenkomsten in maart en april niet door konden gaan. Werken in Oekraïne en de viering van Internationale Roma-dag zouden centraal staan. Promotie van de bijeenkomsten leidde tot veel aanmeldingen, ook buiten CPOE-verband. 'Omdenken' werd ons uitgangspunt en we leerden tot nieuwe mogelijkheden te komen die we ook blijvend kunnen gebruiken. De verwachting is dat we als platform blijvende scenario's nodig hebben om online bij elkaar te zijn ter vervanging van of aanvulling op het fysieke bij elkaar zijn. In 2020 hebben we verkend hoe we als platform ook online kunnen zijn en willen we dit nog beter toepassen in 2021. Ook de Local Resource Mobilization (LRM) training voor Oost-Europa moest 'omgedacht' worden. In plaats van een fysieke training werd er een online lesprogramma opgezet voor deze training. Het gebruikte platform is toekomstbestendig en kan voor andere leerdoeleinden van het CPOE gebruikt worden. Online betekende ook mogelijkheden om mensen met expertise uit Oost-Europa in te zetten in de bijeenkomsten. Al met al bracht 2020 mooie ontwikkelingen voor het CPOE waar we dankbaar op terug kijken:

Capaciteit

De grotere organisaties hebben zich gecommitteerd om vanaf september 2021 voor een nieuwe periode van drie jaar de huidige capaciteit van 0,4 FTE te handhaven. Het functioneren van het CPOE en de waarde die het platform toevoegt, vormen de basis voor deze toezegging. Deze toezegging ging gepaard met de vraag of het CPOE in capaciteit zou kunnen groeien. Na positieve verkenning van financieel draagvlak werd besloten tot een uitbreiding met 0,2 FTE voor een nieuwe positie. De invulling van deze vacature is gepland voor 2021. Belangrijke punten van groei voor het CPOE werden gezien in de uitrol van de LRM-training voor Oost-Europa, een aangepaste LRM-training voor Nederlandse deelnemers en ook een rol spelen in het ondersteunen van programmatische samenwerking tussen deelnemers.

Local Resource Mobilization

De doelstelling voor de LRM-training was deze te ontwikkelen en uit te rollen in Oost-Europa. Niet alleen de master training (train-de-trainer), maar ook de lokale trainingen. De 16 geselecteerde master trainers uit zes landen (Roemenië, Moldavië, Oekraïne, Albanië, Servië en Armenië) konden in juni van start gaan met de online training onder leiding van de LRM-trainingscoördinator die hiervoor aangesteld was. Het selecteren, inrichten, beheren, etc. van een online platform kostte veel tijd. Er was een hoge verwachting van de inspanning van de master trainers om de groepsessies bij te wonen en in vrije tijd huiswerk te maken. Het was een bijzondere 'leerreis' en online ontstond een mooie groepsdynamiek. In oktober werd het programma voor de masters afgerond. De achterblijvers werden daarna individueel ondersteund en de eerste plannen voor de lokale trainingen werden gemaakt. De uitrol van de lokale trainingen vindt waar mogelijk plaats in 2021. Er blijft een belangrijke rol voor het CPOE in het ondersteunen van de master trainers op weg naar hun lokale training. De kerngroep, bestaande uit CPOE-deelnemers, heeft in belangrijke mate bijgedragen aan de training. We konden coaches aanstellen die verschillende sessies hebben gedaan in 2020. De LRM-trainingscoördinator heeft in belangrijke mate bijgedragen aan een professioneel opgezet en ingericht platform. Hij was ook verantwoordelijk voor het begeleiden van de master trainers, het beoordelen van hun opdrachten en het voorbereiden van de groepslessen. Ook andere capaciteit van onder meer Dorcas en Driestar werd ingezet en een tweede trainer ondersteunde de coördinator.

Groepen

De themagroepen gingen in 2020 zoveel mogelijk online aan de slag. De groep rond de rol van de kerk werkte verder aan de kernvraagstukken die er in de groep leefden rond het thema. Er ligt een sterke wens om lokale kerken tot bloei te laten komen en ook maatschappelijk relevant te laten zijn. Met de werkgroep Next Step (voorheen mensenhandel) werd nog geen vervolgtraining ingevuld voor deelnemers. Wel was deze werkgroep succesvol in het verkrijgen van steun EO-metterdaad en EVA en kan hiermee in 2021 de samenwerking in Roemenië in preventie en terugkeer ingevuld worden. De groep rond kinderonwikkeling organiseerde een van de online bijeenkomsten over kinderonwikkeling en gaat in 2021 aan de slag met de 'wensenlijst' van de bezoekers. Ook de themagroep Oekraïne organiseerde een van de online bijeenkomsten en wist hiervoor een aantal nieuwe organisaties te interesseren. De RomaNetwerkGroep kon helaas niet de geplande bijeenkomst van april ondersteunen. Wel is al nagedacht over een online versie voor april 2021.

Bijeenkomsten

De doelstelling om twee bijeenkomsten te organiseren werd ruimschoots gehaald omdat er voor online gekozen werd. In de online bijeenkomst net voor de zomer stond COVID 19 centraal. De impact op kwetsbare groepen en het werk in Oost-Europa werd belicht en ook op welke wijze activiteiten werden aangepast. November werd de online-maand van het CPOE met bijeenkomsten op vier vrijdagen. Dit was een goede ervaring en ze werden door de bezoekers goed ontvangen. Ook werden de bijeenkomsten door meerdere leden van een commissie of organisatie bezocht. Er was aandacht voor actuele onderwerpen, grote en kleine organisaties kregen een podium en sprekers uit Oost-Europa namen deel. Naast plenaire sessies waren er kleinere groepsessies. In de voorbereiding waren deze bijeenkomsten een behoorlijke inspanning, maar er was grote tevredenheid over het resultaat. Ook organisaties uit Oost-Europa waar Nederlanders werkzaam zijn, namen deel.

Zichtbaarheid

In kwartaal 2 en 3 is het aantal nieuwsbrieven opgeschroefd om informatie en uitwisseling te bieden op het gebied van COVID 19 en de impact op Oost-Europa en op het werk van deelnemers. COVID 19 had onder meer grote gevolgen voor de Roma in Oost-Europa. De urgentie hiervan was het onderwerp van het opinie-artikel dat CPOE schreef en dat geplaatst werd in het RD en ND. Aan de LRM-training en de online bijeenkomsten werd aandacht gegeven in het RD. De website werd actueel gehouden en dit zal ook in 2021 aandacht krijgen.

Ledenwerving

Het aantal leden in 2020 was 37, gelijk met het jaar ervoor. De doelstelling was 10-20 nieuwe leden te werven, zo mogelijk met ondersteuning van een vrijwilliger. Geen van beide is helaas gerealiseerd. Wel werden de online bijeenkomsten door 18 nieuwe contacten bijgewoond en worden deze in 2021 benaderd voor ledenwerving.

Geleerde lessen

1. De mogelijkheden om als platform ook online waarde toe te voegen zijn zeker aanwezig. De opkomst voor online bijeenkomsten is hoog, mensen van buiten Nederland melden zich aan, bestuursleden of vrijwilligers van CPOE-deelnemers kunnen online gemakkelijk meedoen en nieuwe organisaties komen kennismaken. Nieuwe online bijeenkomsten en/of series van onderwerpen aanbieden en daarbij nieuwe organisaties, meer vrijwilligers en ook kleine leden aanspreken moet verder uitgedacht worden.
2. Het opzetten van een online leergang was succesvol en kan duurzaam zijn. Wel heeft dit relatief veel tijd gekost. Als we het platform voor nieuwe leergangen willen inzetten moet vooraf goed doordacht worden voor welke taken eigen capaciteit ingezet moet worden en hoe er met vrijwilligers gewerkt kan worden.
3. De 'leerreis' met de master trainers was een goede ervaring. Een goede opvolging en op maat optrekken met master trainers is een must voor continuïteit in het kunnen uitrollen van lokale trainingen. Zonder support team is er een risico dat master trainers niet de volgende stap zetten.

Dit zeggen zij over het CPOE:

'Door krachten te bundelen kan het CPOE een waardevolle bijdrage leveren aan de impact bij de hulpverlening in Oost-Europa. Openstaan voor samenwerking en het delen van kennis en ervaring is essentieel om hulp te verbeteren en te zorgen voor duurzame verandering. Dat we ook in de projectgroepen elkaar met deze intentie en betrokkenheid ontmoeten zie ik als een unieke en toegevoegde waarde.'

Margreet van Beest-Bons

Projectmanager Kom over en help

'De diversiteit van deelnemende organisaties binnen de CPOE-werkgroep - waar de rol van de kerk in Midden- en Oost-Europa centraal staat - biedt een prachtig platform om met elkaar te leren. Veel kennis en veel interculturele ervaring komt bij CPOE samen. Inzichten worden gedeeld, ervaringen uitgewisseld met als uiteindelijk doel om in een wederkerige relatie de kerk in een andere context te mogen dienen én van deze kerk te leren.'

Rik Lubbers

GZB-regio coördinator Europa

'De Stichting Foundation Sharing Knowledge Netherlands Ukraine (FSK N-U) maakt sinds haar oprichting in 2014 deel uit van het CPOE. In dat jaar brak ook het conflict in Oost-Oekraïne uit en kwamen CPOE-deelnemers die in dat land werken bij elkaar om af te stemmen hoe er hulp gegeven kon worden. Dit leidde uiteindelijk tot een blijvende projectgroep die ook werkt aan het betrekken van andere organisaties in vraagstukken rond Oekraïne. Het is goed om hieraan met de ervaring van FSK N-U waarde aan toe te voegen.'

Henk van Schothorst

Directeur FSK N-U

4 EO-Metterdaad

Op NPO 2 komt diversiteit van de samenleving aan bod en EO-Metterdaad vertegenwoordigt hierin de christelijke achterban en kan laten zien hoe het geloof mensen motiveert tot actie. Tijdens de langere uitzendingen van 20 minuten kwam meer focus te liggen op de zendelingen of hulpverleners. De kijkers krijgen zo een inkijk in de wereld van zending, hulpverlening en ontwikkelingswerk.

Door de reisbeperkingen konden veel reeds geplande reizen niet doorgaan waardoor er teruggerepen werd op ouder beeldmateriaal aangevuld met interviews op afstand of op een locatie in Nederland. Zo is de situatie van de Rohingya de afgelopen jaren niet veranderd, zij kunnen nog steeds niet veilig terug naar Myanmar en Bangladesh legt hen veel beperkingen op waardoor zij afhankelijk blijven van externe hulp. Reden om dit project opnieuw onder de aandacht te brengen.

EO-Metterdaad neemt deel aan het christelijk noodhulpcluster en wil haar kanalen gebruiken om aandacht te geven aan noodhulp. Meer en meer gebeurt dit door online en TV te combineren. In 2020 waren er minder noodhulpacties dan de voorgaande jaren. In totaal hebben Prismaleden bijna € 2,3 miljoen ontvangen van EO-Metterdaad. Ongeveer een derde van de fondsen voor Prisma-leden was gerelateerd aan noodhulp.

Prisma onderhoudt een functionele lijn met EO-Metterdaad. Periodiek wordt er op directieniveau gesproken over de samenwerking tussen onze leden en EO-Metterdaad. Dit contact kan functioneren als ventiel, maar ook als platform voor nieuwe ideeën en mogelijkheden.

De behartiging van de belangen van christelijke organisaties op het gebied van ontwikkelingssamenwerking en zending zien wij als deel van onze opdracht. Dit doen we bij voorkeur in samenwerking met anderen om krachten te bundelen. Het accent ligt daarbij op invloed uitoefenen op maatschappelijke en politieke tendensen, maar ook om oog te hebben voor mogelijkheden van onze leden bij overheidsfinanciering of andere inkomstenbronnen.

De uitzendingen van EO-Metterdaad over Wycliffe Bijbelvertalers in Papoea-Nieuw-Guinea (PNG) hebben ons veel gebracht. Niet alleen voldoende financiën om meerdere projecten voor een aantal jaren te kunnen ondersteunen, maar ook een inkijkje in het leven in PNG. De context daar verschilt zo enorm van de onze. Deze uitzendingen lichten een tipje van die sluier op, ze geven de kijkers een beter begrip van de situatie in PNG en hoe het (vertaalde) Woord van God tot de mensen daar spreekt in hun eigen taal.

Anke Plange en Janet Luigjes

Wycliffe Nederland

5 Vereniging

5.1 De Algemene Ledenvergadering Prisma

In april en december 2020 is er een Algemene Vergadering van de leden belegd, met de vaste agendapunten, te weten jaarverslag en –rekening in de voorjaarsvergadering en jaarplan en begroting in de najaarsvergadering. Beide vergaderingen zijn dit jaar digitaal gehouden. In de april vergadering is besloten dat World Vision als volledig lid wordt toegelaten.

Quote van Marco van der Graaf (World Vision): *Christelijke Ontwikkelingssamenwerking is zoveel meer dan ontwikkelingssamenwerking gedreven door een christelijke visie. Het is van groot belang daar samen goed over na te denken. World Vision heeft daarin veel te leren van anderen en met ruim 70 jaar ervaring ook veel te bieden aan andere organisaties. Prisma is daarvoor het uitgelezen platform. Daarnaast zien we veel meerwaarde in het samen optrekken in beleidsbeïnvloeding naar de overheid. Ook de programma's die Prisma aanbiedt voor management en toezichthouders zijn bijzonder in trek.*

5.2 Bestuur

Het bestuur bestond in 2020 uit de volgende bestuursleden:

Dhr. D. van Steensel	Alg. Directeur HVC	voorzitter
Dhr. H.C. Couprie	namens Leprazending	secretaris
Dhr. K. Harink	namens Verre Naasten	penningmeester
Dhr. C. Lukkien	namens ZOA	algemeen bestuurslid
Mw. R.F. Molenaar	namens Woord en Daad	vicevoorzitter

Het bestuur is in 2020 bij elkaar gekomen op onderstaande data en heeft deze onderwerpen besproken:

12 februari 2020	Evaluatie proces Power of Voices, introductie voorzitter in bestuur en vereniging en Prisma zomerschool
27 maart 2020	Voorstel katern ND, consultatie directeuren i.v.m. Corona, Prisma zomerschool, ALV, Jaarverslag en jaarrekening 2019, verzoek toetreding World Vision en introductielidmaatschap Prisma
5 juni 2020	Voortgangsrapportage Local Resources Mobilisation Oost-Europa, impact Corona op leden, Prisma bijdrage aan verkiezingsprogramma's
25 september 2020	Opzet ledentevredenheid onderzoek, toezichthouder bijeenkomst op 22 oktober met Prof. Dr. Roel Kuiper
27 november 2020	Voorstel namen kascontrole commissie, ALV december 2020, jaarplan en begroting 2021, bestuur bezinning over vormen van samenwerking binnen de vereniging

5.3 Leden Prisma

Per 31 december 2020 heeft Prisma vijftien leden:

Light for the World gaat in 2021 verder onder de naam SeeYou.

En vier participantleden:

5.4 Mensen en Middelen

Prisma richt zich op Bezinning en belangenbehartiging waarvan lobby het belangrijkste onderdeel is.

Het formatie bestaat op 31 december 2020 uit 3,72 FTE die op de loonlijst staan, behalve de coördinator CPOE die door Dorcas wordt doorbelast. De laatste kolom geeft het aantal FTE van drie functionarissen die werkzaamheden voor derden verrichten.

Functie	FTE	Prisma	Door derden doorbelast	Aan derden doorbelast
Algemeen directeur	0,57	0,57		
Directiesecretaresse/officemanager	0,20	0,20		
lobbyist	0,90	0,40		0,50
Controller/systeembeheerder	1,00	0,20		0,80
Programma manager EO Metterdaad				
Coördinator beleid beïnvloeding	0,65	0,45		0,20
Coördinator CPOE	0,40		0,40	
Adviseur LRM voor CPOE (oproepkracht)			-	-
Totaal Prisma	3,72	1,82	0,40	1,50

5.5 Toelichting bij de stafinzet

- ✓ De lobbyist is voor 50% van zijn werktijd voor Tearfund werkzaam in een Overeenkomst voor Gemene Rekening. Daarnaast werkt hij voor 10% voor het lobby programma van de Civic Engagement Alliance.
- ✓ De programmamanager EO-Metterdaad is voor 0,80 FTE werkzaam bij EO-Metterdaad. Deze uren vergoedt EO-Metterdaad aan Prisma in het kader van een Overeenkomst Gemene Rekening.
- ✓ Het werk van de senior-adviseur Strategie en Beleid bestaat voor 0,2 FTE uit deelname aan het werk in het kader van het Strategische Partnerschap: Civic Engagement Alliance. Deze inzet wordt vanuit het Partnerschap aan Prisma vergoed. Hiervoor is een subsidie overeenkomst opgesteld die duurt tot en met 2020.
- ✓ De adviseur Local Resource Mobilisation is op basis van een oproep contract werkzaam voor het project LRM in Oost-Europa.

6 Jaarrekening 2020

6.1 Algemene toelichting op de jaarrekening

Algemene grondslagen

De jaarrekening is zoveel mogelijk opgesteld op basis Richtlijn 640 voor “Organisaties-zonder-winststreven” van de Raad voor de Jaarverslaggeving. Alle bedragen zijn opgenomen in euro.

Grondslagen van waardering

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs verminderd met de op basis van de geschatte gebruiksduur bepaalde afschrijvingen met inachtneming van een eventuele restwaarde. De afschrijvingen bedragen een percentage van deze verkrijgingsprijs.

Vorderingen, liquide middelen, schulden en overlopende activa en passiva

De vorderingen, liquide middelen, schulden en overlopende activa en passiva zijn opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs: waardering geschiedt onder aftrek van een voorziening wegens oninbaarheid, gebaseerd op een individuele beoordeling van de vorderingen.

Reserves en fondsen

Reserves betreffen gelden ter vrije besteding van de vereniging. Door het bestuur en de leden kunnen doelreserves worden aangehouden voor aanwending aan een specifiek doel.

Fondsen betreffen gelden die besteed moeten worden in het kader voor de doelstelling waarvoor deze ter beschikking zijn gesteld. Dit betreft het niet bestede deel van toegekende subsidies en andere fondsen.

Grondslagen van resultaatbepaling

Algemene grondslagen

Het resultaat is bepaald als het verschil tussen de baten en alle hiermee verbonden kosten en andere aan het verslagjaar toe te rekenen lasten, met inachtneming van de hiervoor vermelde waarderingsgrondslagen.

Baten

De baten zijn gevormd door alle aan het verslagjaar toe te rekenen opbrengsten.

Lasten

De kosten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben.

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten en voor zover ze verschuldigd zijn aan medewerkers respectievelijk de belastingautoriteit. De pensioenregeling is verwerkt volgens de verplichtingenbenadering. De over het verslagjaar verschuldigde premie wordt als last verantwoord.

Pensioenregeling

Prisma is vrijwillig aangesloten bij het Pensioenfonds voor Zorg en Welzijn PFZW. Het ouderdomspensioen is een toegezegd-pensioenregeling op basis van (voorwaardelijk) geïndexeerd middelloon. Indexatie van de pensioenrechten is afhankelijk van de financiële positie waarin het pensioenfonds zich bevindt.

De aan de pensioenuitvoerder te betalen premie wordt als last in de winst- en verliesrekening verantwoord en, voor zover de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie nog niet is voldaan, wordt deze als verplichting op de balans opgenomen.

Prisma heeft geen verplichting tot het doen van aanvullende bijdragen in het geval van een tekort bij het bedrijfstakpensioenfonds, anders dan het voldoen van toekomstig hogere premiebijdragen.

6.2 Balans

	31-12-2020	31-12-2019
ACTIVA		
Vaste activa		
<i>Materiële vaste activa</i>		
Hard- en software	1.810	408
Vlottende activa		
<i>Vorderingen en overlopende activa</i>		
Overige vorderingen	10	264
Liquide middelen	524.900	517.566
Totale activa	<u>526.720</u>	<u>518.238</u>
PASSIVA		
Reserves en fondsen		
<i>Reserves</i>		
Continuïteitsreserve	395.000	370.000
Algemene reserve	82.064	74.725
	<u>477.064</u>	<u>444.725</u>
<i>Fondsen</i>		
Bestemmingsfondsen	31.249	54.914
Kortlopende schulden		
Loonheffing en pensioenpremie	(382)	1.342
Overige kortlopende schulden	18.789	17.257
	<u>18.407</u>	<u>18.599</u>
Totale passiva	<u>526.720</u>	<u>518.238</u>

6.3 Staat van baten en lasten

	Realisatie 2020	Begroting 2020	Realisatie 2019
Baten			
Contributie	217.665	208.000	190.725
Subsidies	25.000	25.000	25.000
Doorbelaste salariskosten	94.964	101.400	111.083
Overige baten	74.412	12.100	72.198
Totaal baten	412.041	346.500	399.006
Lasten			
Bezinning	5.249	12.800	12.056
Positioneringskosten	29.597	6.000	3.060
Lonen en salarissen	324.684	319.500	297.001
Overige personeelskosten	9.843	29.100	26.377
Huisvestingskosten	7.175	15.000	14.451
Kantoorkosten	6.728	5.000	5.492
Externe advisering	16.392	-	11.495
Bestuurskosten en AV	677	900	2.784
Overige uitvoeringskosten	3.026	6.100	5.100
Totaal lasten	403.371	394.400	377.816
Resultaat boekjaar	8.670	-47.900	21.190
Resultaatbestemming			
Toevoeging / onttrekking aan:			
Mutatie bestemmingsfondsen			
Bestemmingsfonds CPOE	1.337	-600	152
Bestemmingsfonds LRM	-23.907	-39.400	39.469
Bestemmingsfonds SP CEA	-1.099	-2.000	-3.020
Bestemmingsfonds EO Metterdaad	-	-	-559
Mutatie reserves			
Dotatie uit Algemene reserve	-25.000	-25.000	-64.000
Dotatie aan Continuïteitsreserve	25.000	25.000	64.000
Resultaat ten bate (laste) van alg. reserve Prisma	32.339	-5.900	-14.852
Totaal resultaatbestemming	8.670	-47.900	21.190

De baten waren materieel hoger door de bijdragen voor de ND-bijlages en LRM. Dit heeft tot hogere kosten bij positionering en externe advisering geleid. De kleinere afwijkingen op de overige posten worden §6.5 verder toegelicht.

De vereniging Prisma had voor haar reguliere activiteiten in 2021 een winst van € 32.339.

6.4 Toelichting op de balans

Mutatieoverzicht vast activa

	Hard- en software	Inventaris	totaal
Stand per 1 januari 2020			
Aanschafwaarden	3.253	1.114	4.367
Cumulatieve afschrijvingen	-2.845	-1.114	-3.959
Boekwaarde	<u>408</u>	<u>-</u>	<u>408</u>
Aanschafwaarden			
Investerings	1.498	617	2.115
Desinvesteringen	-735	-	-735
	<u>763</u>	<u>617</u>	<u>1.380</u>
Cumulatieve afschrijvingen			
Desinvesteringen	735	-	735
Afschrijvingen	-507	-206	-713
	<u>228</u>	<u>-206</u>	<u>22</u>
Saldo mutaties	<u>991</u>	<u>411</u>	<u>1.402</u>
Stand per 31 december 2020			
Aanschafwaarden	4.016	1.731	5.747
Cumulatieve afschrijvingen	-2.617	-1.320	-3.937
Boekwaarde	<u>1.399</u>	<u>411</u>	<u>1.810</u>
Afschrijvingspercentages:	<u>33%</u>	<u>33%</u>	

In verband met de verhuizing naar een kleiner kantoor is tweedehands meubilair aangeschaft. Verder zijn twee laptops aangeschaft, een ter vervanging van een oude laptop (zie desinvestering).

Liquide middelen

De vereniging Prisma belegt de banktegoeden niet in aandelen of obligaties. Deposito's kunnen worden aangegaan als het rendement daarvan significant hoger is dan de spaarrekening met een variabele rentevergoeding. In 2020 was dat wederom niet het geval. ABNAMRO heeft aangekondigd dat over het saldo boven de € 500.000 een negatieve rente gaat gelden. Omdat Prisma marginaal boven deze grens zit wegen de kosten voor een extra bankrelatie niet op tegen de te betalen rente en is besloten hier geen actie op te nemen.

	<u>31-12-2020</u>	<u>31-12-2019</u>
ABN AMRO Bank		
-BestuurRekening	64.241	45.913
-Sparrekening	50.015	61.012
-VermogensSparrekening	410.000	410.000
Kas	644	642
Saldo per 31 december	<u>524.900</u>	<u>517.567</u>

Continuïteitsreserve

Conform het vastgestelde beleid wordt een continuïteitsreserve aangehouden ter hoogte van de begrote lasten van het betreffende jaar. De begrote apparaatskosten waren in 2020 afgerond € 395.000. Daarom is € 25.000 uit de Algemene reserve gedoteerd aan de continuïteitsreserve.

	<u>31-12-2020</u>	<u>31-12-2019</u>
Saldo per 1 januari	370.000	306.000
Dotatie uit algemene reserve	25.000	64.000
Saldo per 31 december	<u>395.000</u>	<u>370.000</u>

Algemene reserve

Het bestuur heeft de doelstelling om de baten en lasten met elkaar in evenwicht te houden, waarbij jaarlijkse fluctuaties acceptabel zijn. Vanwege de structureel hogere lasten wordt de continuïteitsreserve aangevuld uit de algemene reserve. Het positieve resultaat over 2020 na mutatie bestemmingsfondsen is met name het gevolg van het niet realiseren van geplande activiteiten door de COVID-19 pandemie. Het positieve resultaat wordt toegevoegd aan de Algemene reserve van de Vereniging Prisma.

	<u>31-12-2020</u>	<u>31-12-2019</u>
Saldo per 1 januari	74.725	153.577
Dotatie aan continuïteitsreserve	-25.000	-64.000
Mutatie volgens Resultaatbestemming	32.339	-14.852
Saldo per 31 december	<u>82.064</u>	<u>74.725</u>

Bestemmingsfondsen

De vereniging Prisma heeft een aantal financieringslijnen die waar een externe partij aanspraak kan maken op de resterende fondsen indien die niet besteed worden. Het onderstaande overzicht geeft het verloop van deze fondsen weer. De inkomsten en uitgaven zijn conform de tabel die is opgenomen onder paragraaf 6.5.

	Per ultimo 2019	Inkomsten	Uitgaven	Per ultimo 2020
CPOE	14.348	30.325	-28.987	15.686
LRM	39.470	33.000	-56.907	15.563
SP CEA	1.099	29.000	-30.099	-
Totaal	<u>54.917</u>	<u>92.325</u>	<u>-115.993</u>	<u>31.249</u>

Het Christelijk Platform Oost-Europa (CPOE) heeft een eigen stuurgroep die verder onder verantwoordelijkheid van Prisma opereert. De bijdrage voor LRM is in 2019 gestort terwijl belangrijke activiteiten in 2020 zijn uitgevoerd. Het saldo is beschikbaar voor de opvolging van de trainingen in 2021.

Overige kortlopende schulden

	31-12-2020	31-12-2019
Reservering vakantietoeslag	9.203	8.223
Reservering vakantiedagen	4.240	3.092
Vooruit ontvangen gelden	5.036	4.619
Overige kortlopende schulden	310	1.323
Saldo per 31 december	18.789	17.257

De kosten voor Tearfund en EO-Metterdaad waren lager dan de voorschotbedragen. Dit verschil is zichtbaar onder 'Vooruit ontvangen gelden'.

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Huurovereenkomst

Prisma heeft een huurovereenkomst met het Dienstencentrum PKN in Utrecht. Prisma is per 01-02-2020 verhuisd naar een kleinere ruimte en met een jaarhuur van € 6.500 geïndexeerd conform CPI. De huidige periode loopt tot 01-02-2022.

6.5 Toelichting op de Staat van baten en lasten

Prisma maakt een uitsplitsing naar de kostendragers. Salariskosten en direct toerekenbare kosten worden direct op de kostendrager weg geboekt. De verdeling van algemeen toerekenbare kosten is op basis van de bruto salariskosten van de medewerkers die fulltime of parttime voor de betreffende activiteit werkzaam zijn. Zie paragraaf 6.3 voor de bestemming van het resultaat per kostendrager.

	Prisma	CPOE	LRM	CEA	EO Metter daad	Tear	Totaal
Baten							
Contributie	187.340	30.325	-	-	-	-	217.665
Subsidies	-	-	-	25.000	-	-	25.000
Doorbelaste salariskosten	-	-	-	-	75.500	19.464	94.964
Overige baten	36.412	-	33.000	4.000	-	1.000	74.412
Totaal baten	223.752	30.325	33.000	29.000	75.500	20.464	412.041
Lasten							
Bezinning	4.503	169	442	135	-	-	5.249
Positioneringskosten	28.992	235	-	370	-	-	29.597
Lonen en salarissen	148.309	25.967	35.654	25.810	69.767	19.177	324.684
Overige personeelskosten	1.773	586	1.306	683	4.703	792	9.843
Huisvestingskosten	3.248	953	1.277	1.697	-	-	7.175
Kantoorkosten	2.475	606	1.510	927	829	381	6.728
Externe advisering	174	-	16.131	87	-	-	16.392
Bestuurskosten en AV	538	34	45	60	-	-	677
Overige uitvoeringskosten	1.401	438	542	330	201	114	3.026
Totaal lasten	191.413	28.988	56.907	30.099	75.500	20.464	403.371
Resultaat boekjaar	32.339	1.337	-23.907	-1.099	-	-	8.670

Budgetlijn	Afwijking t.o.v. de begroting
Kostendrager	Toelichting

Contributies	105%
--------------	------

Prisma	De leden betalen contributie volgens een verdeelsleutel gebaseerd op de gemiddelde omzet van twee jaren plus een vaste voet die gelijk is voor alle leden. In het afgelopen jaar is er een nieuwe lid definitief toegetreden waarvan de contributie niet was begroot.
--------	---

CPOE	De leden van de sectie CPOE zijn niet allen lid van de vereniging Prisma. Zij betalen een contributie ter dekking van de kosten die voor de sectie gemaakt worden. De sectie CPOE past een staffel toe voor de berekening van de contributie en een aantal grotere organisaties hebben in de loop van het jaar een hogere bijdrage toegezegd.
------	---

Subsidies	100%
-----------	------

SP	Prisma ontvangt op jaarbasis een subsidie van € 25.000 over de periode 2016 – 2020. In 2020 is € 30.099 toegerekend aan de uitvoering van Lobby Noord. Het betreft de personeelskosten van de coördinator beleidsbeïnvloeding van Prisma en de junior lobbyist inclusief de toerekening van algemene kantoorkosten. Het tekort is aangevuld uit het bestemmingsfonds. In dit jaar is de totale subsidie verantwoord, zie het verloop van de bestemmingsfondsen.
----	---

Doorbelaste kosten personeel 94%

Algemeen	De bijdrages die we ontvangen voor personeel dat werkzaamheden verricht voor andere organisaties en daarmee niet direct bijdraagt aan de realisatie van de Prisma doelstellingen zijn afgesplitst van de overige baten. Baten worden genomen in het jaar dat de kosten gemaakt zijn. Het betreft salariskosten en kosten die direct betrekking hebben op de betreffende werknemer. Salariskosten waren lager door afbouw van de overuren uit voorgaande jaren en niet gemaakte projectreizen.
Tearfund	Dit betreft de bijdrage voor de junior lobbyist.
EO	Prisma heeft een overeenkomst kosten Gemene Rekening voor de werkzaamheden die voor EO-Metterdaad verricht worden (0,8 fte).

Overige baten 615%

Prisma	Deelnemers aan de intervisiegroepen betalen een (beperkte) bijdrage aan de kosten daarvan. Acht leden hebben elk een bijdrage van € 3.000 betaald voor de bijlage in het Nederlands Dagblad waar hun werk voor het voetlicht kwam. Tevens is een bijdrage van de belastingdienst ontvangen voor loonkosten.
SP	Kerk in Actie heeft voor ondersteuning van het CEA € 6.000 beschikbaar gesteld, waarvan € 4.000 bestemd was voor 2020.
CPOE	Organisaties die geen deelnemer zijn van het CPOE betalen als zij bijeenkomsten willen bezoeken.
LRM	De meeste participanten hebben voorafgaand aan het traject hun bijdrage overgemaakt. EO-Metterdaad heeft via Dorcas € 24.000 beschikbaar gesteld voor deze leiderschapstrainingen. In 2020 zijn Hulp Oost Europa, Fundament en Zending over Grenzen aangehaakt en hebben een bijdrage gedaan voor het ontwikkelen van LRM.

Bezinning 41%

Prisma	Het betreft de kosten de intervisiegroepen met stafmedewerkers van de aangesloten lidorganisaties en de bijeenkomst met de Raden van Toezicht. De SummerSchool en de bijeenkomst met secretaresses en communicatiemedewerkers is vanwege de COVID-19 omstandigheden niet doorgedaan. Voorafgaand aan de Algemene Ledenvergadering zijn onlinebeziningsbijeenkomsten georganiseerd.
CPOE	Veel geplande bijeenkomsten konden niet doorgaan waardoor deze kostenpost lager uitviel dan begroot.
LRM	Betreffen kosten van een van de geselecteerde deelnemers in Oost Europa.

Positionering 493%

Prisma	De overschrijding wordt veroorzaakt door de twee ND-bijlages die verschenen zijn.
--------	---

Lonen en salarissen 102%

Algemeen	Salariskosten worden toegerekend aan kostenplaatsen op basis van de bestede uren of vastgelegd percentage in de overeenkomst kosten gemene rekening. Deze kosten zijn inclusief de aan Prisma doorbelaste salariskosten voor de CPOE-coördinator. <i>Directiebezoldiging</i> Algemeen directeur is de heer H. Feenstra. De arbeidsovereenkomst is aangegaan per 1 januari 2018. De directeur heeft een dienstverband van 0,57 FTE. Het brutosalaris is gebaseerd op schaal 14-10 van het BBRA. De in de arbeidsovereenkomst afgesproken onkostenvergoeding van € 3.600 is
----------	--

omgezet in een bruto vergoeding van € 3.752 en een netto algemene vergoeding van € 1.380 vallend onder de werkkostenregeling. Daarnaast vindt er een vergoeding plaats van kosten op declaratiebasis waarbij voor woon/werkverkeer een maximum geldt van € 12 per dag. De penningmeester heeft de declaraties van de directeur geaccordeerd.

Overige personeelskosten 34%

Algemeen De reiskostenvergoeding voor medewerkers was fors minder, omdat Prisma heeft besloten direct zoveel mogelijk thuis te werken. De reiskosten worden vergoed op declaratiebasis. Ook zijn er geen opleidingen gevolgd.

Huisvestingskosten 48%

Algemeen In de begroting was nog niet meegenomen dat Prisma naar een kleiner kantoor ging verhuizen, omdat het contract daarover nog niet getekend was.

Kantoorkosten 135%

LRM De online leeromgeving voor LRM is geboekt onder automatisering, onderdeel van de kantoorkosten.

Externe advisering niet begroot

LRM Omdat de training online gegeven moest worden, is een online leeromgeving Academy Suite ingericht en training gegeven door 7sense. Daarnaast waren externe trainers betrokken bij de trainingssessies.

Bestuurskosten en ALV 75%

Algemeen Naast de reguliere bestuursvergaderingen en ledenvergaderingen (deels online) waren andere activiteiten niet mogelijk.

Overige uitvoeringskosten 50%

SP / EO Doordat er niet naar het buitenland gereisd kon worden is deze post veel lager uitgevallen dan begroot.

6.6 Resultaatbestemming

Het resultaat is positief € 8.670. Middels de mutatie op de bestemmingsreserves waar fondsen van een externe partij gescheiden worden van de eigen reserves van de vereniging Prisma wordt € 23.669 vrijgemaakt. Hierdoor wordt er € 32.339 toegevoegd aan de algemene reserve van Prisma. In de begroting is uitgegaan van een onttrekking uit de Algemene reserve van € 5.900. Het tekort is dus fors minder. Dit is met name toe te schrijven uit de hogere inkomsten uit overige bijdragen terwijl de lasten lager waren doordat activiteiten uitgesteld moesten worden vanwege de COVID-19 beperkingen op samenkomsten en reizen.

6.7 Ondertekening

De jaarrekening is vastgesteld en goedgekeurd in de bestuursvergadering van 26 maart 2021 en in de algemene ledenvergadering van 23 april 2021.

Dhr. D. van Steensel

Dhr. K. Harink

Dhr. H. Feenstra

6.8 Verklaring Kascontrolecommissie

Verslag Kascontrolecommissie Vereniging Prisma van controle jaarrekeningen over 2020.

Na controle van de boeken en de jaarrekening geeft de kascontrolecommissie het onderstaande positieve oordeel over de financiële jaarstukken van Vereniging Prisma.

“Wij hebben de kascontrole uitgevoerd op de jaarstukken 2020 van Vereniging Prisma met een balanstotaal van € 526.720 en een gepresenteerd positief resultaat van € 8.670 voor resultaatbestemming en een positief resultaat van € 32.339 na resultaatbestemming.”

Kascontrolecommissie,

Dhr. M. Koster (ZOA)

Dhr. E. van der Linde
(Dep. Chr. Ger. Kerken)

6.9 Begroting 2021

	Begroting	Realisatie	Realisatie
	2021	2020	2019
Baten			
Contributie	226.400	218.015	190.725
Subsidies	-	25.000	25.000
Doorbelaste kosten personeel	121.900	94.964	111.083
Overige baten	83.000	74.062	72.198
Totaal baten	431.300	412.041	399.006
Lasten			
Bezinning	27.300	5.249	12.056
Positioneringskosten	48.200	29.597	3.060
Lonen en salarissen	318.200	324.684	297.001
Overige personeelskosten	19.900	9.843	26.377
Huisvestingskosten	6.900	7.175	14.451
Kantoorkosten	5.300	6.728	5.492
Externe advisering	26.000	16.392	11.495
Bestuurskosten en AV	1.400	677	2.784
Overige uitvoeringskosten	11.100	3.026	5.100
Totaal lasten	464.300	403.371	377.816
Resultaat boekjaar	-33.000	8.670	21.190
Resultaatbestemming			
Mutatie bestemmingsfondsen	-19.500	-23.669	36.042
Dotatie uit algemene reserve	-50.000	-64.000	-64.000
Dotatie aan continuïteitsreserve	50.000	64.000	64.000
Resultaat ten laste van Algemene reserve F	-13.500	32.339	-14.852
Totaal resultaatbestemming	-33.000	8.670	21.190

De begroting is opgesteld in lijn met de ingezette koers uit de strategische notitie. Lobby en advocacy blijft een belangrijke pijler van Prisma waarbij nauw wordt samengewerkt met de lidorganisaties. De ND-bijlage is goed ontvangen en nieuwe edities zijn in voorbereiding. Er is veel interesse in de intervisiegroepen en de toezichhouders. De Prisma SummerSchool wordt nogmaals georganiseerd. De samenwerking met Tearfund en EO-Metterdaad wordt gecontinueerd. Voor het CPOE is een uitbreiding voorzien met 0,2 FTE waarvoor een dekking van de participerende leden toegezegd moet zijn.

De extra investering in de ontwikkeling van het LRM is mogelijk uit de inkomsten die in 2019 en 2020 geboekt werden en middels de mutatie op de bestemmingsfondsen beschikbaar komen voor 2021. Dit bestemmingsfonds per 1-1-2021 is lager dan begroot waardoor er mogelijk extra inkomsten nodig zijn.

De dotatie van € 50.000 aan de continuïteitsreserve is het gevolg van de hogere omzet. Het begrote tekort voor de vereniging is € 13.500 en wordt ten laste gebracht van de algemene reserve van Prisma die naar verwachting per ultimo 2021 op € 18.500 zal sluiten.

Lijst met afkortingen

ALV	Algemene LedenVergadering
CEA	Civic Engagement Alliance
CPOE	Christelijk Platform Oost-Europa
C7	De C7 is een samenwerking tussen de organisaties: Prisma, ICCO, Woord en Daad, PAX, Mensen met een Missie, Cordaid en Kerk in Actie
FBO's	faith-based organisaties
IJM	International Justice Mission
LRM	Local Resource Mobilization
OS	Ontwikkelingssamenwerking
PKN	Protestantse Kerk Nederland
SDG's	Sustainable Development Goals
SP	Strategische Partnerschappen
VU	Vrije Universiteit
WCC-EAA	World Council of Churches - Ecumenical Advocacy Alliance